

B9-0341/2022

29.6.2022

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o nacionalnih vetih, ki ogrožajo svetovni davčni dogovor
(2022/2734(RSP))

José Gusmão, Manon Aubry, Martin Schirdewan
v imenu skupine The Left

B9-0341/2022

**Resolucija Evropskega parlamenta o nacionalnih vetih, ki ogrožajo svetovni davčni dogovor
(2022/2734(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju tretjega dela in člena 116 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
 - ob upoštevanju člena 20 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
 - ob upoštevanju izjave vključujočega okvira Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD)/G20 za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička o dvostebni rešitvi za obravnavo davčnih izzivov zaradi digitalizacije gospodarstva, h kateri je 4. novembra 2021 pristopilo in se z njo strinjalo 137 od 141 članic,
 - ob upoštevanju predloga Komisije za direktivo Sveta o zagotavljanju globalne minimalne davčne stopnje za mednarodne skupine v Uniji (COM(2021)0823),
 - ob upoštevanju svojega stališča z dne 19. maja 2022 o predlogu direktive Sveta o zagotavljanju globalne minimalne davčne stopnje za mednarodne skupine v Uniji¹,
 - ob upoštevanju analize davčne opazovalnice EU z dne 25. oktobra 2021 o učinkih prihodkov iz minimalnega svetovnega davka: ocene po posameznih državah,
 - ob upoštevanju študije Poljskega gospodarskega inštituta iz januarja 2020 o davčni nepravilnosti v Evropski uniji: krepitev solidarnosti pri boju proti davčnim utajam,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker se je 136 od 140 članic vključujočega okvira OECD/G20 za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička 8. oktobra 2021 dogovorilo o reformi mednarodnega davčnega sistema z dvostebno rešitvijo za obravnavo izzivov zaradi digitalizacije gospodarstva in omejitev konkurence glede davka od dohodkov pravnih oseb z uvedbo 15-odstotne globalne minimalne davčne stopnje;
- B. ker je imelo leta 2020 manj kot 15-odstotno dejansko davčno stopnjo le šest držav članic EU;
- C. ker je bila v več krogih pogajanj dosežena ublažena zaveza, nižja od prvotno predlagane 21-odstotne davčne stopnje;
- D. ker bi države po uvedbi globalne minimalne davčne stopnje iz navedene dvostebne reforme pobrale približno 150 milijard USD novih prihodkov na leto²;

¹ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0216.

² <https://www.oecd.org/tax/international-community-strikes-a-ground-breaking-tax-deal-for-the-digital-age.htm>

- E. ker bi že samo EU z uvedbo 15-odstotne minimalne dejanske stopnje davka od dohodkov pravnih oseb v skladu z drugim stebrom tega svetovnega dogovora svoje prihodke od davka od dohodkov pravnih oseb povečala za približno 64 milijard EUR na leto³;
- F. ker bi po ocenah neodvisnih študij 25-odstotna davčna stopnja brez izvezitij v EU omogočila pobiranje 234 milijard EUR⁴;
- G. ker se davčne zadeve v Uniji obravnavajo s posebnim zakonodajnim postopkom in se o njih odloča z glasovanjem s soglasjem v Svetu;
- H. ker so dogovor o reformi mednarodnih davčnih pravil oktobra 2021 pozdravile vse države članice OECD in države G20, vključno z vsemi 27 državami članicami EU;
- I. ker je kljub tej zavezi postopek za sprejetje direktive EU za uveljavitev in izvajanje drugega stebra tega mednarodnega sporazuma (direktiva o drugem stebri) trikrat obstal v sestavi Sveta za ekonomske in finančne zadeve (ECOFIN), ker ni bilo doseženo soglasje;
- J. ker sta Poljska in nedavno še Madžarska uporabili nacionalni veto, da bi preprečili sprejetje direktive o drugem stebri, čeprav jo je drugih 26 držav članic podprlo;
- K. ker je Madžarska, čeprav se je na predhodnih sejah Sveta ECOFIN z izvajanjem direktive strinjala, na seji Sveta ECOFIN junija 2022 uporabila veto, potem ko je Poljska po dolgem času svoj veto umaknila;
- L. ker bi bili javni prihodki od izvajanja direktive o drugem stebri v EU zlasti pomembni zaradi vojne v Ukrajini ter njenih gospodarskih in socialnih posledic v EU, pa tudi zaradi potrebe, da se zagotovita davčna pravičnost in gospodarsko okrevanje po pandemiji na podlagi prehoda na podnebno nevtralnost;

Splošne ugotovitve

1. trdi, da so obstoječa mednarodna davčna pravila večinoma zastarela in z njimi ni mogoče obravnavati vse večje digitalizacije gospodarstva ter učinkovito omejiti davčnih utaj in izogibanja davkom; trdi, da je nujno potrebna reforma pravil s sprejetjem svetovnega davčnega dogovora OECD/G20, da bodo mednarodni, evropski in nacionalni davčni sistemi primerni za nove gospodarske, socialne in tehnološke izzive 21. stoletja;
2. z veliko zaskrbljenostjo opaža tekmovanje v zniževanju stopenj davka od dohodkov pravnih oseb, ki se v zadnjih desetletjih v razvitih gospodarstvih vztrajno nadaljuje; poudarja, da se je povprečna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb v EU močno znižala, saj je leta 2000 znašala 33,3 %, leta 2020 pa 22,7 %⁵; ponovno poudarja, da je v skladu z drugim stebrom svetovnega davčnega dogovora konkurenco glede davčnih stopenj pri dohodkih pravnih oseb nujno treba omejiti z uvedbo 15-odstotne minimalne dejanske davčne stopnje;

³ <https://www.taxobservatory.eu/wp-content/uploads/2021/10/Note-2-November-2021-1.pdf>

⁴ <https://www.taxobservatory.eu/wp-content/uploads/2021/10/Note-2-November-2021-1.pdf>

⁵ <https://tradingeconomics.com/euro-area/corporate-tax-rate>

3. poudarja, da obstoječa davčna pravila in neujemanja davčnih pravil med državami članicami in tudi tretjimi državami skupaj s slabim mednarodnim sodelovanjem in drugimi težavami mednarodnim skupinam omogočajo agresivno davčno načrtovanje, s katerim si znatno znižajo dejanske davčne stopnje; opominja, da so v teh razmerah mala in srednja podjetja v znatno slabšem konkurenčnem položaju, ker plačujejo veliko višje dejanske davčne stopnje kot mednarodne skupine, kar je nesprejemljivo;
4. obsoja dejstvo, da so države članice EU zaradi izgub, ki so posledica mednarodnih transakcij za izogibanje davkom in davčne utaje, prikrajšane za 170 milijard EUR na leto⁶;
5. poudarja svoje nedavno sprejeto stališče o direktivi o drugem stebru, v katerem je pozval, naj se hitro uvede do januarja 2023;
6. poudarja, da je v mednarodnem sporazumu zajetih le 10 do 15 % mednarodnih skupin, izključitve in izvzeta v sporazumu pa omogočajo nadaljnje izogibanje davkom in davčne utaje; poleg tega poudarja dinamično naravo davčnih utaj in izogibanja davkom; poziva Komisijo, naj za boljšo obravnavo tega ključnega vprašanja še naprej posodablja ustrezno zakonodajo;

Trenutni postopek odločanja in učinek nacionalnih vetov

7. poudarja, da glasovanje s soglasjem v Svetu o davčni politiki ne prispeva k uvajanju sprememb, ki so potrebne za obravnavo trenutnih izzivov; obžaluje, da zaradi trenutnih razmer pogosto pride do zamud in slabega napredka pri harmonizaciji davčnih pravil v Uniji, ki bi bila koristna za vse;
8. z veliko zaskrbljenostjo poudarja, da nacionalni veti nenehno ovirajo napredek na številnih pomembnih davčnih področjih, zato je v Svetu blokirano sprejetje predlogov, kot so skupna konsolidirana osnova za davek od dohodkov pravnih oseb, revizija direktive o obrestih in licenčninah, reforma kodeksa ravnanja na področju podjetniškega obdavčevanja in zdaj direktiva o drugem stebru;
9. obžaluje, da nekatere države članice nacionalni veto pri davčnih zadevah izkoriščajo ter uporabljajo kot orožje in sredstvo za pogajanje, da bi ustvarile dobiček, izsilile ugodnosti in pridobile druge sebične koristi na področjih, ki niso povezana z obdavčitvijo; poudarja, da bi se lahko zaradi teh vetov nadaljevale škodljive davčne prakse in socialna nepravičnost, ki ogrožajo sposobnost Unije, da učinkovito deluje, spodbuja enake konkurenčne pogoje ter varuje interese svojih državljanov in malih in srednjih podjetij;

Priporočila za ukrepe in področja za reformo

10. poziva Madžarsko, naj takoj konča nesmiselno blokiranje svetovnega davčnega dogovora v Svetu; obžaluje dejstvo, da ima posamezna država članica moč, da v boju za večjo davčno pravičnost zadržuje izvajanje takšnega zgodovinskega dogovora in to preprečuje tudi drugim 26 državam članicam;

⁶ https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2018/07/PIE_Report_Tax_Havens_EU.pdf

11. ponovno poziva Komisijo, naj ne odobri madžarskega nacionalnega načrta za okrevanje, dokler ne bo Madžarska v celoti izpolnila vseh priporočil za posamezno državo v okviru evropskega semestra na področju pravne države ter izvedla vseh ustreznih sodb Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice;
12. poziva Komisijo, naj pri nekaterih davčnih politikah uporabi postopek iz člena 116 PDEU, s katerim je mogoče opustiti zahtevo glede soglasja v Svetu, kadar Komisija ugotovi, da razlika med zakonskimi določbami, ureditvijo ali upravnimi ukrepi v državah članicah izkrivlja pogoje konkurence na notranjem trgu; v zvezi s tem poziva države članice, naj zaradi navedenih razlogov sprejmejo prehod z glasovanja s soglasjem na glasovanje s kvalificirano večino na teh področjih; v zvezi s tem želi spomniti na manifest Ursule von der Leyen iz njene kandidature za predsednico Komisije, v katerem se je zavezala, da bo uporabila klavzule v Pogodbah, ki omogočajo, da se predlogi o obdavčitvi sprejmejo v postopku soodločanja in da se v Svetu o njih odloča z glasovanjem s kvalificirano večino;
13. poziva Komisijo, naj znova predloži predlog o prehodu z glasovanja s soglasjem na glasovanje s kvalificirano večino na več področjih obdavčitve, zlasti če so potrebna za boj proti davčnim goljufijam, izogibanju davkom in davčnim utajam, pa tudi v primeru davčnih ukrepov, povezanih z varstvom okolja in izpolnitvijo cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050 z zelenim dogovorom; želi spomniti na govor o stanju v Uniji iz leta 2018, v katerem je nekdanji predsednik Komisije Jean-Claude Juncker pozval, naj se za davčne zadeve uvede sistem kvalificirane večine;
14. poziva Komisijo, naj nadalje razmisli o tem, ali bi bilo primerno svetovni davčni dogovor uvesti s postopkom okrepljenega sodelovanja iz člena 20 PEU; poziva Komisijo, naj poleg tega preuči možnost vzpostavitve mehanizma za uporabo okrepljenega sodelovanja kot privzete metode v primerih, kadar največ tri države članice blokirajo uvedbo davčnih ukrepov, ki so namenjeni zagotavljanju davčne pravičnosti, boju proti davčnim goljufijam, izogibanju davkom in davčnim utajam ter varstvu okolja;
15. poudarja, da je 15-odstopna davčna stopnja najnižja meja, ter spodbuja države članice, naj gredo dlje in sprejmejo višjo davčno stopnjo, da bi preprečile tekmovanje v zniževanju davčnih stopenj s harmonizacijo pri 15 %; opozarja, da lahko ta stopnja le prispeva k sklepanju ambicioznejših večstranskih dogovorov v prihodnosti;
16. poudarja, da po scenariju, v katerem ZDA z neizvajanjem zakonodajnega akta preprečujejo sklenitev mednarodnega sporazuma, večstranska konvencija, ki določa odpravo in odlog vseh davkov na digitalne storitve ter podobnih relevantnih ukrepov do 31. decembra 2023, ne bo več izvedljiva in bi jo bilo treba takrat preklicati;
17. poudarja, da lahko države članice legitimno sprejmejo ukrepe za zaščito svojih davčnih osnov, kot so neodbitnost stroškov, ukrepi davčnih odtegljajev, omejitev oprostitve udeležbe in posebne zahteve glede dokumentacije, zlasti v zvezi s transfernimi cenami;
18. poudarja, da glede na ugotovitve nedavnih študij direktiva o obrestih in licenčinah ter direktiva o matičnih in odvisnih družbah državam članicam omogočata, da neobdavčene tokove pasivnih dohodkov usmerijo v jurisdikcije tretjih držav z nizko ali ničelno davčno stopnjo; nadalje poudarja, da lahko navedeni direktivi družbe spodbudita k ustanavljanju holdinških struktur v državah članicah s prenizko obdavčitvijo, da bi izkoristile oprostitve

davčnih odtegljajev; poziva Komisijo, naj znova začne pregled direktive o obrestih in licenčinah, ki je blokiran v Svetu;

◦

◦ ◦

19. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.